

Programma van wensen Kindcentrum Het Baken (geactualiseerde versie)

Het eerste kindcentrum in de
gemeente Altena

Auteur(s)

Frank Studulski,

Mmv Peter Versleijen (OCS)

Sardes, november 2021

Programma van wensen kindcentrum Het Baken (geactualiseerde versie)

Het eerste kindcentrum in de gemeente Altena

Inhoudsopgave

Inleiding bij de geactualiseerde versie	4
1. Situatiebeschrijving	6
1.1 De omgeving.....	6
1.2 Kenmerken van het onderwijs en de opvang	8
2. Missie, visie en IKC-ontwikkeling	10
3. De huidige praktijk en de inhoudelijke wensen	13
3.1 Het onderwijs	13
3.2 De opvang	16
3.3 Extra voorzieningen	18
4. Ruimtelijk overzicht en wensen	19
4.1 Ordening van het gebouw	19
4.2 Het onderwijs	20
4.3 De kinderopvang	21
4.4 De buitenruimte	22
5. Extra uitbreiding en herinrichting van het gebouw	25
5.1 Aanleiding voor de actualisering.....	25
5.2 Toetsing van draagvlak voor het onderwijskundig model en wensen	25
5.3 Denken in ruimtelijke voorstellen.....	27
Bijlage 1 - uitkomst enquête	31
Bijlage 2 - Overzicht huidige ruimten in de school	33
Bijlage 3 uitwerking bijeenkomst 14 oktober	35

Inleiding bij de geactualiseerde versie

CBS Het Baken wil zich ontwikkelen tot een integraal kindcentrum. We noemen het kindcentrum, want dat vinden we prettiger klinken.

Vanwege de groei van het aantal leerlingen is er al jaren een tekort aan ruimte: de school heeft uitbreiding van lokalen aangevraagd.

Deze verkenning van het programma van wensen begon met een uitbreiding van 171m² voor het onderwijs en toevoeging van de kinderopvang aan het gebouw van Het Baken. Samen zijn zij op weg naar een kindcentrum. In mei 2021 is daarvoor een programma van wensen aangeleverd.

In de zomer van 2021 verscheen een nieuwe prognose van de leerlingaantallen, op basis van de nieuwe woningbouwplannen voor de gemeente Altena. De woningen worden gebouwd in de omgeving van Het Baken. Er is in de prognoses op basis van belangstellingspercentages precies bekeken wat dit zou betekenen voor Het Baken. Op basis van de prognose blijft het aantal leerlingen in eerste instantie stabiel en zal na 2027 naar verwachting ook stijgen. Op basis van deze gewijzigde situatie is uitbreiding van de school met nog eens 171 m² bespreekbaar gemaakt. In totaal wordt de uitbreiding daarmee 342 m². Op basis van het bestaande programma van wensen bleek echter al dat het onderwijsmodel wringt met de ruimtelijke inrichting van de school. De nieuwe uitbreiding is dan ook gezien als een kans om ook knelpunten in de huidige inrichting ter sprake te brengen en ook naar de klimaatbeheersing van het gebouw te kijken. Om zeker te weten dat de ruimtelijke wensen die eerder zijn beschreven in de eerste versie van het programma van wensen breed door het team worden gedragen, vond op 14 oktober een brede bijeenkomst met de teams van Trema en Het Baken plaats. Aansluitend zijn een paar ruimtelijke voorstellen besproken in de projectgroep. De teams onderschreven de denkrichtingen en wensen die eerder zijn genoteerd. In een aanvullend laatste (vijfde) hoofdstuk zijn een paar voorstellen opgenomen die rekening houden met de nieuwe wensen, en daarom heet dit programma van wensen en *geactualiseerde versie*.

De aanvraag voor de eerste uitbreiding van 171 m² is opgenomen in het IHP (2020-2024) van de gemeente Altena¹. Daarbij is tevens het plan opgevat om de kinderopvang onder te brengen in het gebouw. In deze geactualiseerde versie zijn er nogmaals 171 m² toegevoegd aan het oppervlak voor de school.

Het schoolgebouw is redelijk nieuw en stamt uit 2006. De school heeft nu 355 leerlingen. De gemeente Altena heeft nog geen IKC's, wel brede scholen en wil eventueel toewerken naar brede scholen in combinatie met IKC's.

De gemeente spreekt zich via het IHP wel uit over de vorming van IKCs:

Een IKC kennen we in Altena nog niet. Als gemeente zijn wij voorstander van deze organisatievorm en zullen dit stimuleren, maar het is aan participanten binnen een gebouw om op deze manier met elkaar te gaan samenwerken.

Bij nieuwbouw kiezen we, waar mogelijk en inpasbaar, voor een brede school met een zo multifunctioneel karakter met ruimte voor maatschappelijke partners zoals welzijn en bibliotheek maar ook voor partijen zoals logopedie of fysiotherapie, die gerelateerd zijn aan jeugd.

In de buurt zal ook sprake zijn van uitbreiding van het aantal woningen.

¹ ¹ Opgesteld door: Ketelaars, Y.E.M. en Van der Craats, I. (2020). Integraal huisvestingsplan gemeente Altena 2020—2024, HEVO

De kinderopvang is nu gehuisvest in een pand tegenover de school. Het idee is ontstaan om de kinderopvang in het gebouw van de school te vestigen, zodat opvang en onderwijs samen een Kindcentrum kunnen gaan vormen. De kinderopvang en de basisschool zijn al met elkaar in gesprek en hebben een projectgroep met daarin ook pedagogisch medewerkers, leerkrachten en ouders vanuit de kinderopvang en het onderwijs. Daarnaast is er een stuurgroep (met directie/management).

In dit programma van wensen zijn de inhoudelijke en ruimtelijke wensen van de school en kinderopvang weergegeven, waarbij we ons voornamelijk richten op de toe te voegen ruimten. In de projectgroep bleek ook al snel dat het onderwijskundige model knelt met de beschikbare ruimte.

Als onderdeel van dit programma van wensen is een enquête in de buurt uitgevoerd en is een gezamenlijke visie opgesteld voor opvang en onderwijs van kindcentrum Het Baken.

In het programma van wensen wordt ook verwezen naar het IHP van de gemeente Altena, dat voor de periode 2020-2024 is vastgesteld.

Het programma van wensen is tot stand gekomen door het werk van de projectgroep, waaraan deelnamen: Leontine Ouwerling (manager kinderopvang Trema), Hanneke van Steenis (leidinggevende Trema), Ann Verplanken (ouder Oudercommissie Trema), Salina van der Pluijm (ouder uit MR CBS Het Baken), Evelien Paans (ouder OHG CBS Het Baken), Anita Vogel (leerkracht CBS Het Baken), Ilona Versteeg (leerkracht en teamleider kleuterbouw CBS Het Baken), Kees Lagewaard (leerkracht en ict-er CBS Het Baken), Charlotte van den Heuvel (leerkracht CBS Het Baken) en Johan Nieuwkoop (directeur CBS het Baken).

Peter Versleijen nam ook deel aan de projectgroep van mei en november en de stuurgroep van september 2021 van OCS. Hij heeft voorstellen ontwikkeld voor de tweede uitbreiding.

1. Situatiebeschrijving

1.1 De omgeving

Het Baken is een school voor Christelijk onderwijs in Werkendam. Het Baken is aangesloten bij schoolvereniging De Stroming. Trema is een organisatie voor kinderopvang en welzijn, die verschillende vormen van opvang aanbiedt op verschillende locaties.

Het Baken

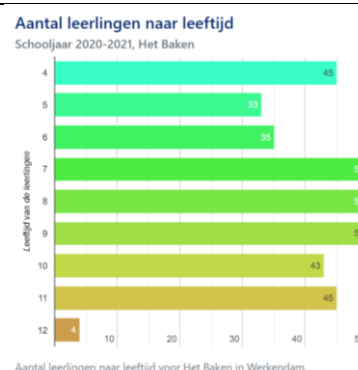
Het Baken is gebouwd in 2006. Daarmee is het nog niet toe aan renovatie of vervangende nieuwbouw. Volgens de berekeningen van HEVO in het IHP zou renovatie of levensduurverlenging over 10-20 jaar plaats kunnen vinden, op basis van de bouwkundige staat van het gebouw. Echter, door de groei van het aantal leerlingen is er veel ruimtegebrek. Er is in het gebouw veel geschoven met groepen en alle mogelijke plekken zijn al benut.

De pedagogisch-didactische ontwikkeling van de school maakt dat er een andere ruimte behoefte is, die door de functioneel klassikale structuur van het huidig ontwerp moeilijk is te verwerkelijken.

Gegevens over de school

Aantal leerlingen per jaar 2010-2020
Bron: Allecijfers.nl

Kinderen naar leeftijdsgroep
Bron: Allecijfers.nl

Uit de eerste grafiek blijkt dat het aantal leerling gestaag groeit van 287 jaar 355 kinderen. Uit de tweede grafiek blijkt dat de groep vijf en zesjarigen iets afwijkt van de grootte van de andere groepen, maar de leeftijden zijn redelijk in verhouding met elkaar.

In het IHP is aangegeven dat er een bruto vloeroppervlak (BVO) is van 1825 m².

Op basis van de prognose uit het IHP blijkt een gemiddeld ruimte tekort van ongeveer 170 m² (²).

De (oude) prognose van het aantal leerlingen uit het IHP was als volgt:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2029	2034
Aantal leerlingen	357	362	361	357	357	356	362	351

De school staat in de wijk Werkensepolder. Deze wijk is in fases gebouwd vanaf halverwege jaren 90 en ligt aan de noordkant van Werkendam. De wijk kenmerkt zich door een mix van koop- en huur en laagbouw en gestapelde bouw. Sinds 2006 heeft de wijk een basisschool gevestigd aan de Koelemaaier. Sinds enige jaren is de wijk ook ontsloten middels een nieuwe randweg (Lange Wiep) naar de oostkant van Werkendam. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan deze wijk. Aansluitend aan de wijk ligt sportpark 'de Zwaaijer'. Een verdere uitbreiding aan de noordzijde in de vorm van Werkensepolder III behoort tot de toekomstige uitbreidingsmogelijkheden. Hier is ruimte voor ca. 700 woningen (wikipedia).

De school is gebouwd in een jonge wijk, maar na 15 jaar zijn de meeste kinderen geboren bij startende gezinnen. Daarna zal het aantal kinderen weer dalen, of stabiel worden.

Voor de nieuwe prognose: zie hoofdstuk 5.

² Als we het BVO vergelijken met de berekening ruimtebehoefte op basis van de modelverordening VNG dan blijkt het volgende.

Het BVO is straks 1996m² (namelijk 1825 + 171),

De basisruimtebehoefte is $200 + 5.03 * 357$ leerlingen = 1995,7

Hier zou nog een toeslag over berekend kunnen worden op basis van kinderen met een gewicht, maar volgens DUO heeft Het Baken (08BK00) een achterstandsscore van 0,0.

Daarmee komen het BVO en de berekende ruimtebehoefte goed overeen.

1.2 Kenmerken van het onderwijs en de opvang

In deze paragraaf beschrijven we de kenmerken van het onderwijs en de opvang

- De indeling van het onderwijs is: onderbouw groep 1 en 2, middenbouw groep 3, 4, 5, bovenbouw: groep 6, 7, 8.

	In de school	Buiten de school
Onderbouw	4	
Middenbouw	5	1 (bij de kinderopvang)
Bovenbouw	6	
Speciale functie	Werkplaats (1 dagdeel per week)	1 HMB groep (6 dagdelen, in de kerk)
Totaal	16 (inclusief werkplaats)	2

Volgens het IHP heeft de school 14 lokalen en 17 groepen.

Op dit moment zijn er twee groepen buiten het hoofdgebouw.

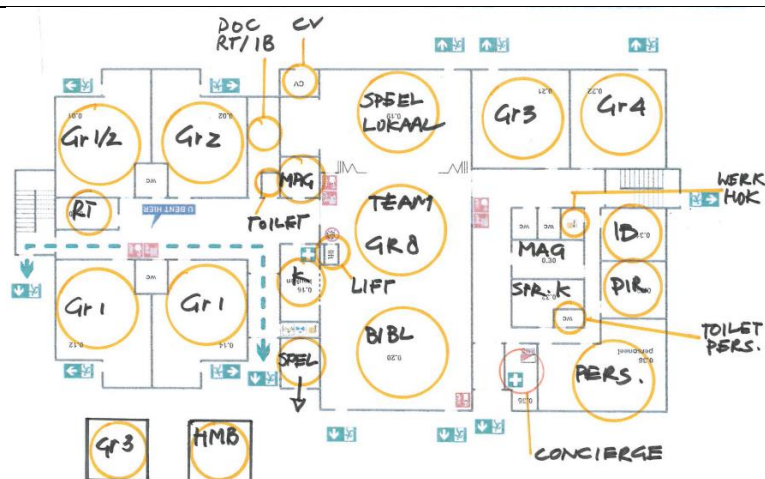
- Een meer en hoogbegaafdengroep (deze zit momenteel 6 dagdelen in de kerk)
- Een groep zit momenteel bij de kinderopvang; (dit was groep 3, maar is in 2021/2022 groep 4)
- Daarnaast is er een groep met een speciale functie
- Een groep 'werkplaats': met deze groep wordt één dagdeel in de week gewerkt aan praktische vaardigheden (voor kinderen die waarschijnlijk naar basis / kader vmbo gaan) – geen permanent gebruik van het lokaal

Door ruimtegebrek schuift de school voortdurend met groepen: er zat een groep 8 in de aula, nu even niet, maar in januari komt daar een instroomgroep.

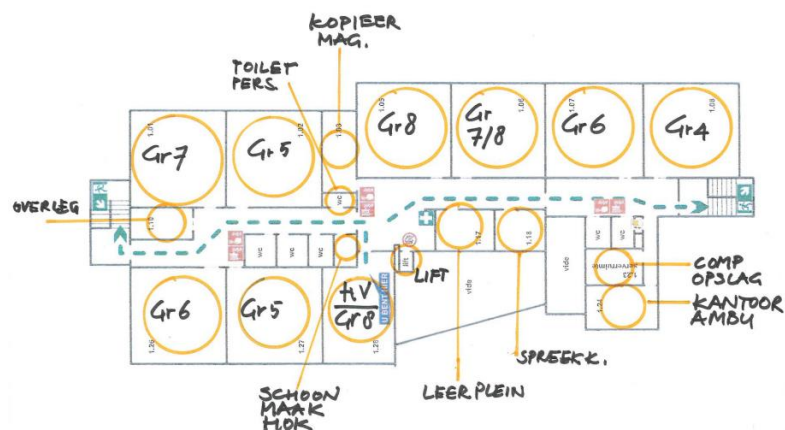
De kinderopvang gaat uit van de volgende groepen

- Twee babygroepen
- Een peutergroep
- een voorschoolse educatie groep
- BSO

Een pluspunt is dat er een bibliotheek in de school is.

Functionele plattegrond begane grond, de externe groep 3 en MHB groep zijn apart aangegeven

Functionele plattegrond – eerste verdieping

2. Missie, visie en IKC–ontwikkeling

Met de projectgroep is gewerkt aan gezamenlijke visie en missie voor kindcentrum Het Baken. De basisschool en de kinderopvang hebben natuurlijk ieder een eigen visie en missie, maar nu zij willen gaan samenwerken in één gebouw, is er een aanleiding om samen een visie en missie op te stellen.

MISSIE (wie zijn we?)

Kindcentrum Het Baken is een Kindcentrum, gesitueerd in de Werkense Polder in Werkendam, dat bestaat uit een basisschool (CBS Het Baken onder bestuur van 'De Stroming', de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs in het Land van Heusden en Altena), een peuteropvang, een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang (onder bestuur van Trema Kinderopvang).

Waar staan wij binnen Kindcentrum Het Baken voor?

VERTROUWEN:

In Kindcentrum Het Baken hebben we vertrouwen in God, in elkaar en in onszelf;

- Binnen ons Kindcentrum hebben we te maken met een Christelijke basisschool en een kinderopvang met een neutrale identiteit. Binnen onze identiteit gaan we vanuit wederzijds respect met elkaar om.
- Binnen de basisschool is onze Christelijke identiteit leidend.
- Binnen de kinderopvang leeft een open religieuze houding, waarin binnen de samenwerking in het kindcentrum afstemming gezocht wordt richting de Christelijke identiteit van de basisschool.

VERBINDEN:

In Kindcentrum Het Baken verbinden we vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid opvang en onderwijs met elkaar, waardoor er een doorgaande lijn ontstaat;

- Binnen deze doorgaande lijn bieden we één lijn in pedagogisch en didactisch aanbod,
- betrokkenheid, duidelijke communicatie, gezamenlijk overleg en gezamenlijke activiteiten.
- We verbinden met ouders door vanuit onze professie een adviserend aanspreekpunt te zijn en door met ouders op transparante wijze samen te werken vanuit de drie rollen van eigen deskundigheid (thuis-opvang-onderwijs).

ONTWIKKELEN:

In Kindcentrum Het Baken ontwikkelen kinderen de vaardigheden en kennis die zij nodig hebben voor nu en in de toekomst;

- In een zowel inspirerende, als huiselijke, veilige, gezonde als uitdagende omgeving;
- Door teamleden die zich vanuit hun professionele houding blijven ontwikkelen, interesse in elkaar hebben en gebruik maken van elkaars deskundigheid.

BEKRACHTIGEN:

In Kindcentrum Het Baken stimuleren en bekrachtigen we ieders talenten;

- Talenten: de persoonlijke mogelijkheden die we hebben gekregen;
- Stimuleren: aanmoedigen en uitdagen om de volgende stap in je ontwikkeling te durven zetten;
- Bekrachtigen: trots zijn op jezelf en elkaar én de successen met elkaar vieren!

VISIE (Wat willen we bereiken?):

Wat is onze droom? Waar willen we naartoe groeien?

Voor kinderen:

Wij willen voor kinderen Het 'Baken' zijn en groeien naar ...een Kindcentrum waar kinderen plezier hebben, betrokken zijn en zichzelf ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke mensen, die vol vertrouwen in zichzelf de snel veranderende maatschappij in durven duiken.

Voor ouders:

Wij willen voor ouders een vertrouwd en deskundig 'Baken' zijn en groeien naar ...een Kindcentrum waarin sprake is van één gezamenlijke verantwoordelijkheid, kwalitatief goede opvang en goed onderwijs waarbinnen hun kind zich veilig en zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen.

Voor teamleden:

Wij willen voor de teamleden een professioneel 'Baken' zijn en groeien naar ...een Kindcentrum met een gezamenlijke positieve professionele cultuur, waarbinnen betrokken teamleden met plezier samenwerken en blijven ontwikkelen;

- Positieve professionele cultuur: een inspirerende werkomgeving met korte lijnen en betrokken teamleden die van en met elkaar willen leren om zo de kinderen goede opvang en goed onderwijs te kunnen bieden.

Deze voorlopige missie en visie zijn besproken met de projectgroep en de stuurgroep, en zijn inmiddels ook besproken met de teams en medezeggenschapsraad / oudercommissie.

Op weg naar een integraal kindcentrum

Hieronder beschrijven we kort wat is bedoeld met een IKC.

Een integraal kindcentrum is een voorziening voor kinderen van tenminste 0-12 jaar, waar zij gedurende de dag komen om te leren, spelen, ontwikkelen en ontmoeten. Alle ontwikkelingsterreinen van kinderen komen aan bod. De omgeving biedt een totaalpakket op het gebied van educatie, opvang en ontwikkeling, waarbij wel functionele specialismen zijn (inclusief taakverdeling), maar geen institutionele en organisatorische verdeling. Het centrum biedt kinderen een dagprogramma voor zolang als zij willen deelnemen, met minimale en maximale uren, (maar met een ruim openingsregime). (Klankbordgroep IKC en Studulski, 2010)³. Inmiddels zijn er in het land al veel verschillende IKCs met een eigen inkleuring.

De kenmerken van een integraal kindcentrum zijn:

- onderbouwd met een eenduidige visie
- één leidinggevende per locatie (veel IKCs kiezen inmiddels een MT-constructie)
- één organisatie (in de praktijk is dat niet echt mogelijk, maar voor de kinderen en ouders oogt het als één organisatie)
- één personeelsbeleid (mogelijk ook één cao; dat is ook nog niet mogelijk, gezamenlijke scholingen / training zijn wel mogelijk)

³ Studulski, F. en klankbordgroep IKC (2010). Op weg naar een IKC, een verkenning, Amsterdam: SWP

- op één locatie
- voorzieningen voor 0-12 jaar
- Ruime openingstijden

Omdat kindcentra een organisatorische integratie van een publieke en private partij zijn, is er een aantal technische, juridische uitdagingen.

De rijksoverheid heeft zich wel positief uitgesproken over de ontwikkeling van kindcentra (regeerakkoord, 2012). Maar de uitwerking gaat in kleine stapjes, zoals bijvoorbeeld door de harmonisatie peuterspeelzalen – kinderopvang (per 1 januari 2018). Op basis van de Taskforce kinderopvang – onderwijs (2017)⁴ bleek in de beleidsreactie dat veel actiepunten door lokale partijen moeten / kunnen worden opgepakt.

Zoals we zagen in het citaat in de inleiding is de gemeente Altena ook een voorstander van geclusterde voorzieningen zoals brede scholen en IKCs.

Voor het kindcentrum is geen blauwdruk of duidelijk stappenplan. Het vraagt van de betrokkenen een vorm van educatief ondernemerschap. Daarnaast is er ook geen wet- en regelgeving of een landelijke erkende definitie van het IKC. Dit biedt voor lokale partijen ook professionele ruimte om vorm te geven aan de eigen praktijk.

⁴ Taskforce samenwerking onderwijs – kinderopvang (2017). Tijd om door te pakken in de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang, Den Haag: ministerie van SZW en OCW

3. De huidige praktijk en de inhoudelijke wensen

In dit hoofdstuk kijken we naar de inhoudelijke wensen van de kinderopvang en het onderwijs.

3.1 Het onderwijs

Een vertrekpunt voor de verkenning is: hoe is het onderwijs georganiseerd en wat zou je anders willen?

Voor het onderwijs

Onderbouw (groep 1 en 2): de onderbouw werkt met het VVE onderwijs en ontwikkelingsconcept basisontwikkeling. Dit houdt in dat er betekenisvolle en ontwikkelingsbevorderende activiteiten waar mogelijk worden aangeboden in gezamenlijke thema's. Er wordt uitgegaan van het principe dat spelen heel belangrijk is om jezelf te ontwikkelen, dat het om sociale en emotionele ontwikkeling gaat, om taalontwikkeling, geletterdheid en gecijferdheid. Daarbij werkt men met vaste patronen, met een grote en kleine kring. Er wordt gewerkt met hoeken, en gezamenlijke thema's; de vier groepen onderbouw werken ook samen, de gang wordt ook gebruikt. Bij het werken op de gang is het lastig dat er ook mensen door de gang lopen. De ontwikkeling is dat er meer wordt gewerkt aan zelfstandigheid, waarbij kinderen taken hebben. Het spel is rijker geworden, de feesten worden samen gedaan. Het is een instroomgroep: gedurende het jaar komen er kinderen bij. In de praktijk wordt de gangruimte voor het lokaal gebruikt door de onderbouw.

- *Middenbouw* (groep 3, 4, 5): hier werkt men aan de doorgaande lijn, startend vanuit groep 2 naar 3, ook met uitdagende hoeken en doelen. Er wordt gewerkt aan bewegend leren (kinderen blijven staan en bewegen veel tijdens het werk). Het uitgangspunt is klassikaal werk, waarbij ook wel met een circuitmodel wordt gewerkt, er is gedifferentieerde instructie.

In de middenbouw wordt ook gebruik gemaakt van de gangen, maar daarbij kijkt men wel naar de ontwikkelingsmogelijkheden van de kinderen.

- *Bovenbouw* (groepen 6, 7, 8). In de bovenbouw wordt voornamelijk klassikaal gewerkt, met verkorte en verlengde instructie (gedifferentieerd). Er wordt gewerkt in drie niveaus, waarbij de kinderen in tweetallen en drietallen werken. In de bovenbouw neemt de zelfstandigheid in leren toe. Men zoekt naar werkvormen waarbij de kinderen in de klas en rond de klas overleggen en samenwerken. Als de kinderen met een Chromebook gaan werken, is het beter als ze in het zicht zijn.

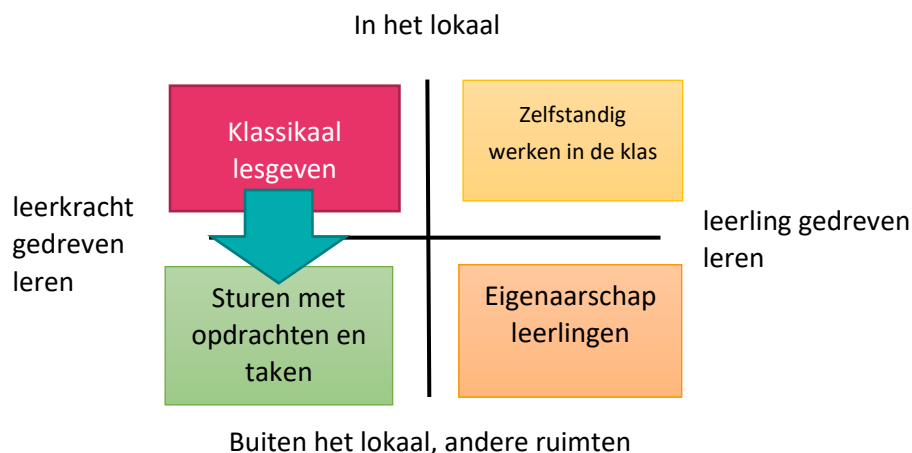
Een dag van de leerling in de bovenbouw begint meestal met zelfstandig werken. De aandacht voor godsdienst gebeurt klassikaal. Bij het rekenen wordt gewerkt met korte en verlengde instructie, waardoor er verschillende groepjes ontstaan, die zelfstandig of met begeleiding aan de slag gaan. Daardoor ontstaat er in de ochtend al de behoefte aan verschillende werkplekken. In de middag gaat de klas verder met zaakvakken (wereldoriëntatie), er wordt gewerkt met een klassikale aanpak, het onderwijsleergesprek, maar er ontstaat ook ruimte voor meer onderzoekend leren en zaakvak overstijgend werken. De school wil in de komende periode een

methode verkennen voor de integratie van de zaakvakken, waarmee kinderen meer onderzoekend en thematisch kunnen gaan werken.

- *De meer en hoogbegaafdengroep.* De meer en hoogbegaafden groep die nu in de kerk een plek heeft, is een kleinere groep (ongeveer 17-18 kinderen). Deze groep werkt met onderzoekend en ontdekkend leren, waarbij kinderen ook experimenten opzetten. Daarvoor gebruikt de MHBgroep nu de uitloopruijnte op de gang.
- *De werkplaats* De kinderen die een dagdeel in de week aan de slag gaan in de werkplaats maakt bij voorkeur gebruik van een ruimte waar ook daadwerkelijk handenarbeid kan worden gedaan, een keuken, er zijn werkbanken en materiaal (bijvoorbeeld het handvaardigheid lokaal).

De pedagogisch-didactische ontwikkeling

Hoewel de school oorspronkelijk is georganiseerd als een klassikale school, blijkt nu al in de praktijk, maar ook in de ambities, dat men de kinderen meer zelfstandig wil laten werken (alleen of in groepjes). De komende tijd zal de school zich verder versterken in thematisch werken en dat brengt ook een andere onderwijsorganisatie met zich mee. De groep is wel belangrijk om de dag op te starten, en voor de sociale ontwikkeling, maar de kinderen gaan meer en meer zelfstandig met taken aan de slag, werken samen en gaan daarna ook presenteren aan elkaar. In een schema ziet dat er zo uit:

In bovenstaand schema is de verandering in het onderwijs weergegeven. Vooral in de midden en bovenbouw is een ontwikkeling gaande van meer klassikaal naar meer werken in groepjes en zelfstandig werken, waarvoor ruimten buiten het lokaal worden gebruikt. De regie voor het leren ligt wel bij de leraar.

Op basis van deze hoofdlijnen zijn de volgende ruimtelijke wensen geformuleerd.

Ruimtelijke wensen

Op basis van de gesprekken met de projectgroep ontstonden de volgende wensen

Principes

- De school is nu sterk ingericht op klassikaal onderwijs, maar de school gaat naar meer zelfstandig en samenwerkend leren. Deze ontwikkeling is al gaande. Daarvoor is meer behoefte aan ruimten buiten het lokaal, of grotere ruimten.

- Als de kinderen zelfstandig gaan werken, gaan ze door het gebouw heen, maar vaak zijn de werkplekken allemaal bezet en komen ze teleurgesteld weer terug. In feite kost het heen en weer lopen van de kinderen ook veel onderwijstijd.
- Een wens is dat de kinderen meer op een leerplein in de buurt van het lokaal werken (in het zicht).
- Als ideale leerwerkruimte wordt een leerplein benoemd waar de lokalen aan grenzen, met een schuifdeur kan de ruimte naar de gang / leerplein worden verbeterd.
- De school is door het ruimtegebrek een beetje 'verrommeld'. Het zou fijn zijn als de lokalen van één bouw bij elkaar zouden liggen, want dit kan ook ondersteunend zijn voor de teamleden en de organisatie van het onderwijs.
- Twee groepen zijn momenteel buiten het hoofdgebouw ondergebracht: één groep in de kerk, één groep bij de kinderopvang. Vanwege de samenhang in de pedagogisch didactische kwaliteit die wordt nagestreefd, is het principe dat deze groepen een plek krijgen in het hoofdgebouw.
- Bij de doorontwikkeling naar een kindcentrum wil men de doorgaande lijn van kinderopvang naar onderwijs versterken en daarom zou het goed zijn als kinderopvang en onderbouw aan elkaar grenzen.

Specifieke aandachtspunten

- Van een ruimte op de gang op de eerste verdieping zijn de wanden inmiddels weggehaald en zo is een leerplein gemaakt.
- De school is nu overvol en er wordt steeds heen en weer geschoven met groepen
- Het speellokaal vormt een soort barrière tussen de onderbouw en de middenbouw.
- De RT ruimten in de school zijn de gehele dag vol, maar er zijn voldoende kleinere overleg ruimten
- Het dagdeel Werkplaats, voor de kinderen met praktische vaardigheden, vindt bij voorkeur plaats in het handvaardigheid lokaal.
- De centrale ruimte wordt meer dan multifunctioneel gebruikt: speellokaal, teamruimte, een groep 8 en bibliotheek op school
- Het idee is ontstaan dat de keuken niet geschikt is voor koken met kinderen; maar bij de rondgang met Synarchis werd dat genuanceerd en zou onderzocht moeten worden wat de mogelijkheden zijn.
- Zowel op de begane grond als op de eerste verdieping is (op de gang) een soort overlegruimte gemaakt bij de onderbouw en de bovenbouw. De school overweegt om deze ruimten te verwijderen om het leerplein meer ruimte te geven.
- De RT ruimte bij de onderbouw wordt eigenlijk niet gebruikt door de onderbouw
- Begane grond: de groep 3 en 4 naast het speellokaal zijn een beetje verloren; de ruimte vóór de lokalen is daar te klein om als leerplein te fungeren.
- De 'nissen' in de lokalen van de onderbouw bieden gelegenheid voor vandalisme en men zou die graag laten verbouwen (gelijktrekken met de gevel).
- In de beleving van de leraren zijn er te weinig toiletten voor volwassenen (nu: minimaal één per vloer, maar met de uitbreiding zouden dit er vier moeten worden)
- Als de kinderopvang een plek krijgt naast de onderbouw, dan zou er een nieuwe trap moeten komen voor de toegang naar de bovenbouw. De projectgroep leden vinden dat deze trap het beste aan de buitenkant van het gebouw zou kunnen komen, waarbij onder de trap een ruimte voor buitenmateriaal kan worden toegevoegd. Als de trap in het gebouw komt, roept dat weer een verkeersstroom leerlingen op, die door de kinderopvang heen zouden moeten en dat is niet wenselijk.

Nissen / uitbouw bij de onderbouw

Weinig ruimte op de gang bij groep 3 (BG)

3.2 De opvang

Op basis van de gesprekken in de projectgroep en de stuurgroep werden de volgende ruimten benoemd voor de kinderopvang.

- Een babygroep
- Een peuteropvanggroep
- Een peuteropvanggroep / gemengd met BSO
- Functionele ruimten

Na overleg projectgroep / stuurgroep is aangegeven dat voor de BSO gezocht wordt naar multifunctioneel gebruik. Eén van de peuteropvang ruimten kan tevens dienen als thuisbasis voor de BSO ruimte. In deze ruimte worden de kinderen die gebruik maken van de BSO opgevangen (in een huiskamer sfeer). Als kinderen naar activiteiten gaan, kunnen ze gebruik maken van andere ruimten in de school (centrale hal, handvaardigheid, ,...). Trema en het schoolbestuur maken hierover beheer en exploitatie afspraken.

Op basis van praktijkervaring zullen de jongere kinderen waarschijnlijk meer in het BSO lokaal blijven en de oudere kinderen andere ruimten gaan gebruiken, voor bijvoorbeeld activiteiten. Het is wel belangrijk dat die ruimten in de beleving op dat moment ook echt kinderopvangruimte zijn.

Ruimte opgave kinderopvang⁵

	Functie	Opbouw	Netto
1.	Babygroep Bestaat uit groepsruimte Groepsruimte: voor kinderen van 0-3 jaar: ca 9-10m2 bruto per kindplaats (3,5m2 is de wettelijke ondergrens)	Er zijn 8 baby's op een groep Groepsruimte: 8 x 6m2 Grenst aan de slaapruimten Babygroep heeft / grenst aan pantryruimte	48
2.	Slaapruimten baby's Slaapruimte: per kind ongeveer 2m2	Totaal drie slaapruimten Slaapruimte: 8 bedjes (stapelbedden): 8m2 Maar dat is wel heel klein: 10m2 meer wenselijk Slaapruimte grenst bij voorkeur niet aan geluidsintensieve ruimte (hoofdentree, speelhal of installatieruimte)	30
3.	Peutergroep	(max) 16 x 3.5 Inclusief aanrecht 4m2 Maakt ook gebruik van de slaapruimten (zie boven) (opbergruimte kan ook op de gang)	56
4.	Gemengde peutergroep VVE / BSO ruimte	(max) 16 x 3.5 Inclusief aanrecht 4m2 Maakt ook gebruik van de slaapruimten (zie boven) (opbergruimte kan ook op de gang)	56
5.	Gecombineerde	Spreekruimte / teamkamer voor vier personen ca 12m2 (per persoon 1 m2 extra) Acht personen	16
	▪ Pauze ruimte	Kantoorwerkplek minimaal 9m2 (ARBO) (met	9
	▪ Spreekkamer	kastruimte 10-12 m2)	
	▪ Kantoor		
6.	Verschoningsruimte / wasmachines	Per kindplaats 0,5 m2 Aankleedtafel neemt 3m2 in beslag Wasmachines 4-6 m2	12
7.	Opbergruimte (voor luiers etc)		8
8.	Inloopruimte met ruimte buggy's en maxi cosi's, incl garderobe		6
9.	Keuken met magnetron, water, koel en diepvries, opslag	Centrale keuken bij 3-4 groepen: 9-12 m2 Keuken is bij voorkeur afgescheiden, maar niet afgesloten van de groepsruimte	12
10.	Kindertoiletten	Twee kindertoiletten per groep (dagopvang) Met extra ruimte om kinderen te helpen (100 cm) 4 x 3,5	14
11.	Toilet volwassen / MIVA		5
12.	Facilitaire / Schoonmaakruimte met stortbak		8
13.	Opslag buitenspeelmateriaal (bergruimte)	Reken minimaal 0,2 m2 per kindplaats 12+32 = 44 Dat betekent 8,8 m2	9
14.	TOTAAL netto		289
15.	Totaal BVO		390

Andere richtlijnen

- De buitenruimte is voor kinderen makkelijk en veilig te bereiken (vanuit de groepsruimte)
- De doorgang tussen opvang en school heeft een branddeur (cf regels), mogelijk ook te compartimenteren, maar men wil opvang en onderwijs vooral ook één geheel laten zijn

Bovenstaand overzicht geeft de netto en bruto vierkante meters weer. De bruto vierkante meters (Netto maal factor 1,35 voor gangruimte, wanden, etc), komt dit neer op 390 m2 BVO.

⁵ We maken gebruik van Ruimte OK (2019). Huisvesting vanuit kindperspectief, waarborgfonds kinderopvang

De kinderopvang geeft aan dat de baby-slaapkamers aan de rustige kant (noord) van het gebouw dienen te komen.

De kinderopvang biedt opvang voor baby's, peuters en buitenschoolse opvang.

In het pedagogisch beleidsplan van Trema staat meer omschreven over de pedagogische visie: Trema kinderopvang is goed én leuk voor kinderen. Wij nemen bewust de verantwoordelijkheid op ons om op een positieve manier bij te dragen aan het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, een bijdrage te leveren aan de opvoeding en we hebben een signalerende en doorverwijzende taak. Wij zijn met ons aanbod voor kinderen een aanvulling op de opvoeding thuis. Trema werkt vanuit een opvoedkundige visie met concrete doelstellingen die weergegeven staan in de vier opvoedingsdoelen die onder III beschreven staan (dit zijn de doelen van Riksen-Walraven). We stellen ouders in de gelegenheid om werk, studie of ander activiteiten te combineren met de zorg voor hun kinderen. Het contact met de ouders/verzorgers is gebaseerd op wederzijds respect en vertrouwen. We bieden ouders en kinderen de gewenste continuïteit in de ontwikkeling door volgens de vier opvoedingsdoelen, zoals verderop beschreven, te werken.

Kinderopvang helpt een grotere arbeidsparticipatie te realiseren. Door de diverse vormen van kinderopvang helpt Trema kinderopvang mee aan de emancipatie van mannen en vrouwen.

Op drie punten geeft Trema een aanscherping op de visie:

- Samenwerking met ouders in het belang van het kind
- Kansen voor kinderen
- De wijze van ontwikkeling van een kind (voor het volgen van de ontwikkeling gebruikt Trema het programma KIJK).

(Bron: Pedagogisch beleidsplan kinderopvang TREMA, 2018)

De visie van de kinderopvang heeft geen consequenties voor de grootte van de ruimten. De opvang ideeën over een goede inrichting van de lokalen. Voor de kinderopvang is spel heel belangrijk. Men wil zich nog verdiepen in een specifiek profiel, zoals gezondheid, of aandacht voor de natuur. Dit wordt nog uitgewerkt.

3.3 Extra voorzieningen

Er zijn gedachten over aanvullende voorzieningen in het gebouw van het IKC. Met de enquête is verkend wat de wensen in de buurt zijn.

Veel respondenten (69 %) willen graag dat zorgspecialisten zoals logopedie een plek krijgen op het Kindcentrum. Men pleit voor alle **zorgprofessionals onder een dak**. Ook heeft meer dan de helft van de respondenten (58 %) behoefte aan **een ontmoetingsruimte voor de buurt op het kindcentrum**. 40 % van de respondenten vindt **fysiotherapie voor kinderen** op het Kindcentrum een goed idee. Ook een **gymzaal** wordt vaak genoemd als wens. Een klein aantal (4 %) geeft aan **geen behoefte** te hebben aan een Kindcentrum met voorzieningen.

Op dit moment kan de fysiotherapeut terecht in het speellokaal (nu voor 1 leerling), er is een muziekdocent die op één avond een ruimte huurt voor lessen en voor de coronaperiode huurde een dyslexiebegeleider een vaste ruimte gedurende één dagdeel per week. Het voornemen is dat de dyslexiebegeleider gaat uitbreiden naar twee dagdelen.

Daarnaast wordt gedacht aan een ruimte voor het wijkteam (jeugdzorg), die zouden bijvoorbeeld een dag in de week een plek in het gebouw kunnen hebben.

De gedachten hebben zich nog niet helemaal geconcretiseerd.

Het ontwikkelen van extra voorzieningen (zorg) sluit aan bij de ambities in het IHP.

4. Ruimtelijk overzicht en wensen

In dit hoofdstuk benoemen we de ruimtelijke wensen in de vorm van een vlekkenplan.

4.1 Ordening van het gebouw

Zoals gezegd is de school een beetje uit de voegen gegroeid en staat de onderwijskundige - ruimtelijke samenhang onder druk (de lokalen van verschillende groepen zitten door elkaar). Om hier verbetering in aan te brengen zou de school de lokalen van de bouwen kunnen clusteren, zoals op onderstaande manier voorbeeldmatig is gedaan.

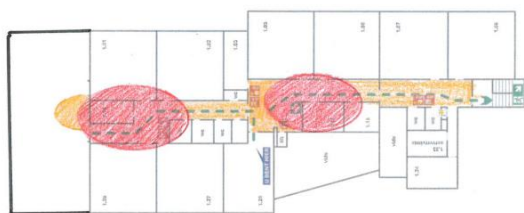
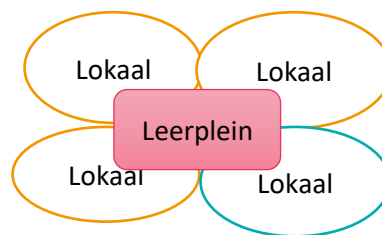
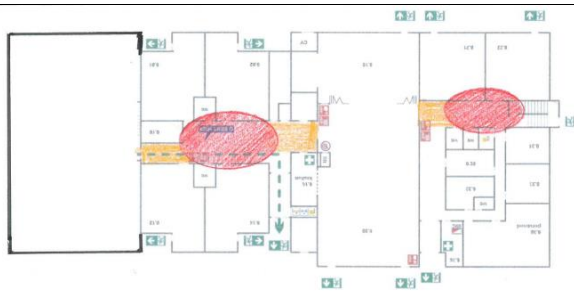
Boven: De onderbouw

Onder: clustering van de middenbouw en de bovenbouw, met gebruik van de nieuwe vierkante meters.

Naast een ordening van de bouwen is het ook een wens om te komen tot bruikbare leerpleinen, vóór het klaslokaal. Bij de onderbouw is er al een redelijke ruimte, waar ook gebruik van gemaakt wordt om te spelen, bij de groep 3 en 4 op de begane grond is eigenlijk te weinig ruimte op de gang, zeker als gewerkt wordt met bewegend leren en circuitmodel.

Op de eerste verdieping is in de middenbouw al een ruimte verwijderd om meer leerplein te creëren. Bij de bovenbouw hoopt men door de uitbreiding van de school en het verwijderen van de RT / overlegkamer meer ruimte te creëren.

In onderstaande afbeelding zijn de potentiële leerpleinen aangegeven.

Bovenstaand de mogelijke leerpleinen, rechts de onderwijskundige samenhang tussen de ruimten: waarbij verschillende lokalen uitkomen op een leerplein en dit als een gemeenschappelijk leerlandschap benutten.

De ontwikkeling van de onderwijskundige visie van de school, die redelijk vergelijkbaar is met andere scholen in Nederland, wordt min of meer belemmerd door de huidige indeling, die sterk gebaseerd is op klassikaal onderwijs. Ook in andere scholen zien we dat de kinderen 's ochtends werken aan taal en rekenen in de klas en 's middags in groepjes of zelfstendig werken en daarbij meer gebruik maken van andere ruimten, maar zo mogelijk wel in het zicht van de leraar.

Een optie die besproken is met de projectgroep is het plaatsen van schuifdeuren vóór de lokalen (dus van lokaal naar de gang), waar dat mogelijk is. Daardoor ontstaat meer ruimte in de verbinding tussen lokaal en gang.

Voorbeelden van schuifwanden met optimale transparantie

4.2 Het onderwijs

Voor de nieuwbouw van het onderwijs is twee maal 171 m² beschikbaar (342 m²).

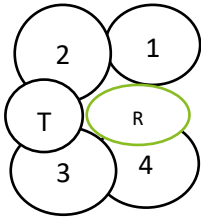
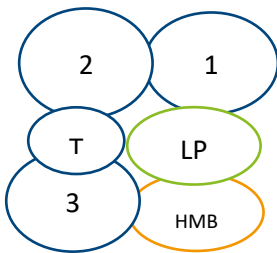
Op basis van de wensen van de school worden deze ingezet bij de bovenbouw.

Op deze manier kan de uitbouw van de kinderopvang voorzien worden van een tweede verdieping met de lokalen voor de bovenbouw.

Voor de uitbouw van de bovenbouw kunnen we verschillende scenario's bedenken.

Scenario 1: vier lokalen met reguliere grootte (56 m²), en resterende ruimte (voor uitloop of misschien een toilet)

Scenario 2: drie lokalen met reguliere grootte (56m²) en een kleiner lokaal voor bijvoorbeeld de HMB groep (42 m²). Op deze manier kan een klein leerplein worden gecreëerd voor de groepen.

Scenario 1	Scenario 2
	
Vier reguliere lokalen (56m²) Restruimte (29m²) Met schuifdeur naar gang (leerplein)	Drie reguliere lokalen: 56 m² HMB: 42 m² Resterende ruimte, zoals leerplein: 43 m², aansluitend aan de gang Met schuifdeur per lokaal naar leerplein

We moeten dit echter op correcte wijze omrekenen naar netto en bruto aantallen vierkante meters.

Ruimtestaat scenario 1			Ruimtestaat scenario 2		
	netto	BVO		Netto	BVO
Drie lokalen (4 keer 56m ²)	224		Drie reguliere lokalen (3 x 56)	168	
Restruimte (leerplein, anders)	14		MHB lokaal	42	
Toiletten (1,5 per groep = 6 * 2,5)	15		Restruimte (leerplein, anders)	28	
			Toiletten (1,5 per groep = 6 * 2,5)	15	
Beschikbaar	253	342		253	342

Op basis van ruimtelijke voorstellen van een architect kunnen goede keuzes worden gemaakt.

4.3 De kinderopvang

Op basis van de gesprekken met de projectgroep is een voorlopige schets van de ruimten gemaakt in de vorm van een vlekkenplan. In een vlekkenplan gaat het om de relatie tussen de ruimten.

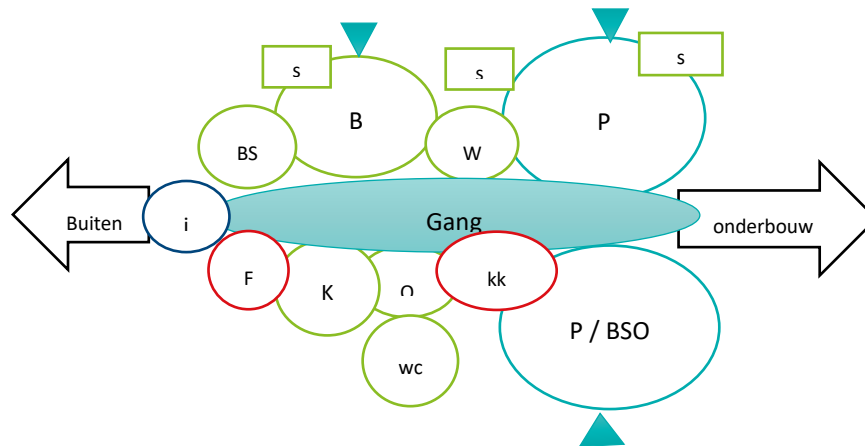
Een uitgangspunt voor de plaatsing van de kinderopvang in het bestaande schoolgebouw, is dat er een verbinding tussen de peuters en de kleuters tot stand kan komen. Hierbij wordt gedacht aan het faciliteren van een doorgaande lijn in het kader van het kindcentrum. Mogelijk kunnen peuters en

kleuters dan samen op de gang spelen, of kan een peuter/kleutergroep worden gemaakt, hetgeen tot spelverrijking kan leiden.

De beide peutergroepen zijn in onderstaand vlekkenplan tegen de onderbouw van de basisschool aan geplaatst (rechts).

Het kantoor / pauzeruimte zorgt ook voor goed uitzicht op het speelterrein.

De wasruimte, opbergruimte zijn een ruimtelijke barrière tussen de baby's en de peuters.

B- babygroep (groepsruimte)

S - slaapruiimte

i – inloopruiimte

BS- bergruimte speelmateriaal

p- peutergroep

k- Kantoor / spreekkamer / pauzeruimte

o – opbergruimte voor luiers etc

w – wasmachineruimte / verschoning

Kk – keuken

Wc – één volwassenentoilet, verder twee kindertoiletten per groep

f – facilitaire ruimte (schoonmaak)

► - directe uitgang

De projectgroep geeft aan dat de slaapruiinten aan de koele (rustige kant) van het gebouw zouden moeten komen.

De projectgroep geeft aan dat de trap aan de buitengevel er is voor het verkeer naar de bovenbouw. Deze zou aan de buitenkant van de gevel geplaatst moeten worden en niet in het gebouw. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de slaapplaatsen baby's.

NB Bij bovenstaand vlekkenplan ontstaat een knelpunt omdat de groepsruimten een rechtstreekste verbinding met de buitenruimte vragen. De uitgangen aan de achterkant van het gebouw zijn minder gunstig. De verwachting is dat de architect hierin meer opties kan bieden.

4.4 De buitenruimte

Over de buitenruimte heeft de projectgroep ook opvattingen.

- De fietsenstalling op het plein neemt nu heel veel ruimte in beslag – mogelijk zou die naar de achterkant, aan de straat kunnen (de grasstrook tussen straat en school)

Op basis van de enquête bleek dat men een zonering van het plein belangrijker vindt dat een vergroening van het plein, maar het verschil tussen de beide opties is niet zo groot.

Als de school een kindcentrum wordt, zullen de kinderen gedurende meer uren op de dag verblijven in en rond het gebouw, en dan neemt de pedagogische waarde van de buitenruimte toe.

Over het algemeen vindt de projectgroep dat de buitenruimte divers zou moeten zijn. Men denkt daarbij aan verschillende functies:

- Rennen (fysieke beweging)
- Fietsen
- Doeltjes voor voetbal
- Ontdekken (boomstronken / hout / manipulerend spel) – geen dure klimtoestellen
- Ontwikkeling fantasie door het aanbieden van non-specifieke speelmaterialen
- Een heuvel / hobbel voor de uitdaging
- Een plek voor Natuur en milieu educatie (zoeken naar beestjes)

Daarnaast is het nodig dat er een buitenberging komt voor de klike's.

Voor de kinderopvang gelden andere regels.

De regels schrijven voor dat er aparte buitenruimten zijn voor 0-2 jaar en 2-4 jaar, met een hek (schuifhek). Omdat er aan de kant waar de kinderopvang zal komen ook water is, zal er zeker een hek moeten komen, conform de inrichtingseisen.

Een paar regels zijn van kracht (Ruimte OK, 2019)

- De route naar de bezoekersentree is niet verbonden met de buitenspeelruimte 0-4 jarigen
- Per kindplaats gaan we uit van 3 m² (wettelijke ondergrens) en bij voorkeur 7 m² (voor meer gevarieerd spel)
- De verhouding verhard / onverhard is 50/50
- Bij voorkeur op het zuidwesten vanwege de zon
- Inrichting met zon en schaduwplekken
- Zandbak: 0.2 m² per kindplaats met een minimum van 8 m²
- Hekhoogte is minimaal 120 cm, met spijl afstand van maximaal 8 cm (zonder opstap mogelijkheden), (eisenpakket kindveilige omheiningen voor openbare ruimten)
- Buitenruimte heeft toegang tot bergruimte (0.2m² per kindplaats)

Qua oppervlakte van de buitenspeelruimte betekent dit voor kindcentrum Het Baken:

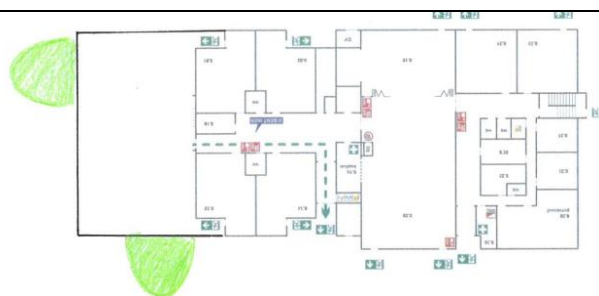
- 8 keer 3m² (minimaal) voor de baby's: 24 m²
- 32 keer 3m² (minimaal) voor de peuters: 96 m²

De kinderen van de BSO kunnen gebruik maken van het speelplein van de school.

Voor de projectgroep is het belangrijk dat het speelterrein voor de kinderopvang direct grenst aan de kinderopvang en dat er van binnen naar buiten ook uitzicht is op het speelterrein.

De kinderopvang denkt ook aan diversiteit van speelmateriaal dat door het non-specifieke karakter ook de fantasieontwikkeling stimuleert (een boom, planken,). Onderstaand zijn de speelruimten

voor de baby's en de peuters aangegeven (de speelruimten hebben en relatie met de binnenruimten).

Voor een precieze aanpassing / ontwerp zou een tuinarchitect meerwaarde kunnen bieden.

In het IHP staat:

Vergroening schoolpleinen

Ten behoeve van de vergroening van schoolpleinen in Brabant hebben de Brabantse waterschappen, de provincie, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het interbestuurlijk programma Jong Leren Eten hebben hun krachten gebundeld en een subsidieregeling opgesteld. Daarmee kan maximaal 70% (tot een maximum van € 14.000) van de kosten van een groener schoolplein worden vergoed. De regeling loopt tot december 2022. Bij lopende projecten wordt gekeken of aangesloten kan worden op de regelingen. Ook worden de overige scholen vanuit de gemeente gestimuleerd om deel te nemen aan dit project.

Bij een vernieuwing van het schoolplein maakt Het Baken graag gebruik van deze regeling.

Bij de planning van de buitenruimten moet voor de personeelsleden van de kinderopvang wel rekening worden gehouden met extra ruimte voor het parkeren van fietsen en auto's.

Volgens het Kwaliteitskader huisvesting⁶ moet dan rekening worden gehouden met:

Voor kindcentrum Het Baken	Op basis van het kwaliteitskader	Benodigd
Fietsen	Reken per 5 fietsen 4m ²	Bij 8 medewerkers is dat 6.4 m ²
Parkeren	Reken vier parkeerplaatsen (kort parkeren) per groep Een parkeerplaats is 25m ² (2,5 x 5m)	16 parkeerplaatsen

⁶ Ruimte OK (2019). Huisvesting vanuit kindperspectief, waarborgfonds kinderopvang

5. Extra uitbreiding en herinrichting van het gebouw

In dit hoofdstuk beschrijven we de actualisering van het programma van wenen op basis van de nieuwe prognose van zomer 2021.

5.1 Aanleiding voor de actualisering

In de zomer van 2021 verscheen een nieuwe prognose over de leerlingaantallen (Postmus advies, 2021)⁷.

Het huidige BVO is 1825 m². Met de eerder toegezegde 171m² en de nieuwe 171 m² zou de totale toevoeging 342 m² zijn. Het totaal BVO komt dan op 2167 m².

Op dit moment heeft de school 14 lokalen en 17 groepen.

In de prognose wordt een nieuwe toename van de leerlingen voorzien vanaf 2027.

Tabel: prognose aantal kinderen basisschool Het Baken

Jaar	Aantal leerlingen	Normatief aantal groepen	Benodigd (normatief) M2
2027	346	15	1.940
2028	355	15	1.986
2029	362	15	2.021
2030	367	16	2.046
2031	371	16	2.066
2032	380	16	2.111
2033	391	17	2.167
2034	395	17	2.187
2035	398	17	2.202

Bron: Postmus advies, 2021, bijlage 2.

Met de nieuwe toevoeging van de 171 m² tot aan 2.167 m² is Het Baken goed voorbereid op de toekomst.

Een uitbreiding van 342m² biedt ruimte voor ongeveer 4 nieuwe lokalen. Bij een reguliere lokaalgrootte van 56m² blijft er dan ruimte over voor techniek, toilet, uitloopruidten of facilitaire ruimten.

Bruto totaal 342 m2	Netto	Bruto
Vier lokalen (56m2)	224	
Overige ruimte	29	
Totaal	253	342

In paragraaf 4.2 zijn hiervoor een paar scenario's beschreven.

5.2 Toetsing van draagvlak voor het onderwijskundig model en wensen

IKC Het Baken vond het van groot belang om de teams van Trema en Het Baken actief te bedenken bij het ontwikkelen van ruimtelijke ideeën die passen bij het onderwijs / ontwikkelmodel. Daarom hebben 24 collega's meegedacht over kenmerken van de werkruimten.

⁷ Postmusadvies (2021). Rapport Het Baken, Werkendam, in opdracht van de gemeente Altena, Sneek: Postmus advies

De ingevulde werkbladen zijn in de bijlage opgenomen.

De conclusie die de projectgroep heeft getrokken is dat de beelden die het team aangeven komen overeen met de eerder beschreven wensen ten aanzien van de werkruimten. De conclusie was dat het beeld dat in hoofdstuk 3 is beschreven wordt onderschreven door de bredere groep.

Er zijn ook aanscherpingen gedaan.

- Er is behoefte aan een open, ruimtelijk gebouw, ronde vormen
- Er is gewezen op het belang van stamgroepen, waar de dag mee gestart wordt.
- Er is behoefte aan meer gedifferentieerde ruimten ontstaan. Er is behoefte aan ruimtelijke keuzemogelijkheden.
- de onderbouw ziet men de meerwaarde van het plein voor het aanbieden van een rijke speelleeromgeving.
- In de middenbouw wordt benoemd dat er behoefte is aan meer verschillende soorten van ruimten, zonder dat deze ruimten gelijk getypeerd worden (we denken daarbij aan ruimten voor kleinere groepen, overleg of atelier ruimten). Het gaat hierbij om het hebben van keuzevrijheid.
- Voorts benoemt men vanuit de middenbouw naar de bovenbouw een meer gedifferentieerde ruimte behoefte. Er is behoefte aan ruimtelijke variatie voor niveaugroepen (zelfstandig werken of in duo's), maar er wordt ook gesproken van samenwerken, projectmatig werken, groepsdoorbrekend werken en presentatiemogelijkheden. Er is behoefte aan uitloopruimte voor de klas, bijvoorbeeld in de vorm van een leerplein, waarbij de leerlingen binnen het zicht van de leraar blijven.

Daarnaast blijken uit deze inventarisatie ook meer specifieke wensen:

- De personeelsruimte is waarschijnlijk te klein, zeker als die ook gedeeld gaat worden met Trema
- Er is behoefte aan een koffie punt boven en beneden
- Er is behoefte aan meer kleine overlegruimten (voor één op één gesprekken of gesprekken met ouders)
- Er is minder behoefte aan een aula, maar wel een ruimte waar maximaal 65 personen bijeen kunnen komen (bijvoorbeeld afscheid van groep 8).
- Er is behoefte aan openheid, licht en lucht
- Afscheidingen tussen lokalen kunnen met schuifdeuren of glas.
- De keuken zou men graag gebruiken om te koken met kinderen, ook met gebruik van apparaten
- Op de eerste verdieping ontbreekt een toilet voor volwassenen

De conclusie van de brede bijeenkomst is daarmee dat de teamleden de uitgangspunten zoals beschreven in hoofdstuk 3 op hoofdlijnen onderschrijven: op basis van de pedagogisch-didactische praktijk is er meer behoefte aan uitloopruimte voor de groep, waarbij de leerlingen binnen het zicht van de leraar blijven. Hoewel er behoefte is aan ruimte en openheid, en er wordt gesproken van pleinen, hoeven dit niet letterlijk pleinen te worden. Het gaat ook over de toegankelijkheid van de ruimten (glas / schuifdeuren). Een aandachtspunt blijft dat de school een extra differentiatie aanbrengt met een MHB groep en een praktijkgerichte groep, waarvoor ook ruimte nodig is.

5.3 Denken in ruimtelijke voorstellen

In een programma van wensen is het gebruikelijk om een vlekkenplan aan te reiken. Maar omdat hier geen nieuwe school wordt ontworpen, is er geen vlekkenplan gemaakt. Maar er zijn wel voorstellen besproken, waarmee geschoven is met ruimten. In het programma van wensen is al eerder geconstateerd dat het gebouw ruimtelijk inefficiënte en onoverzichtelijke gebouwdelen kent.

Peter Versleijen heeft voorstellen ingebracht, voor de begane grond en voor de eerste verdieping. De bespreking van die voorstellen bracht toch ook weer nieuwe wensen naar voren (op basis van kenmerken van het gebouw).

De oriëntatie van het gebouw

Bij het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor de inrichting is het belangrijk om met de oriëntatie van het gebouw rekening te houden. De blauwe pijl: dit is de noordkant van het gebouw. Men ervaart dit als de rustige, maar ook de koele kant van het gebouw. Daarmee is die kant van het gebouw beter geschikt voor; geconcentreerd werk, lestaken, maar ook de baby-slaapkamers.

De rode pijl staat op het schoolplein en de ervaring is hier dat dit de warme kant is: er staat veel zon op. Dat is vaak niet goed voor de concentratie. Daarnaast is het een druk schoolplein en er omdat er in verschillende shifts wordt buiten gespeeld, is er ook geluidsoverlast van de kinderen.

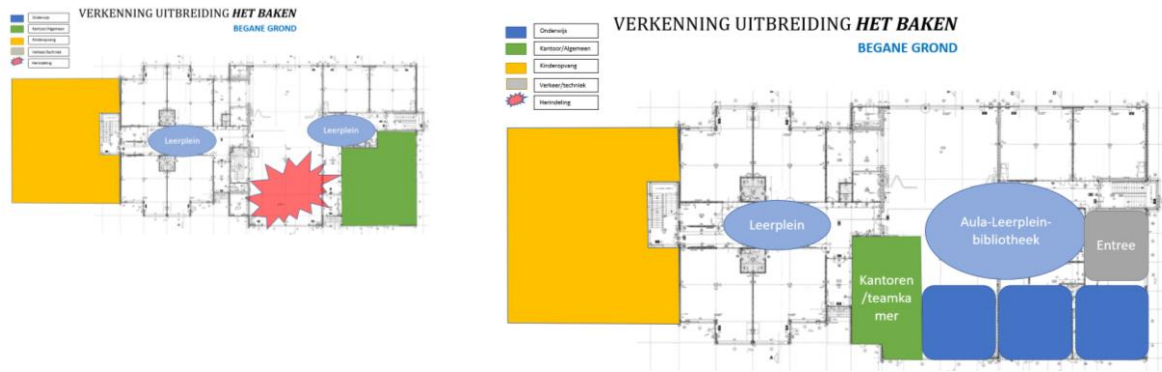
Op het speelplein wordt momenteel veel ruimte ingenomen door fietsenrekken, die ook gefixeerd zijn door gemetselde muurtjes (op de foto boven is dat het blok naast de rode pijl). Dit neemt veel ruimte in. Een wens is om het plein anders in te richten. De fietsen zouden bijvoorbeeld aan de noordkant van het gebouw gestald kunnen worden of aan de rand van het plein.

Daarnaast is er behoefte aan een opbergruimte voor de vuilcontainers.

Voorstel begane grond

Peter Versleijen heeft hier verschillende opties uitgewerkt en besproken met de projectgroep. De voorstellen laten zien dat er verschillende ingrepen in het gebouw mogelijk zijn – maar dat moet wel binnen het budget blijven. Daarom zijn al te grote ingrepen, of ingrepen aan de buitenkant niet mogelijk.

Begane grond

In dit schema zijn de leerpleinen aangegeven; het groene blok is de huidige personeelskamer, kopiëren, IB kamer en kamer directeur, plus een toiletblok. Dit is een onoverzichtelijk deel van het gebouw. Daarnaast staat een grote ster bij de huidige aula, waar nu de Bibliotheek op school een plek heeft. Op dit moment geeft het team aan dat men geen behoefte heeft aan een grote ruimte, alleen voor het afscheid van groep 8 (ongeveer 65 mensen). Hiervoor zou de speelzaal ook gebruikt kunnen worden.

Het voorstel staat rechtsboven aangegeven. Daarbij wordt het blok rechts onder heringericht. De blauwe blokken hebben de maat van een lokaal. Deze zouden uitkomen op een leerplein, voor de middenbouw. De twee lokalen rechtsboven zouden daar dan ook bij betrokken kunnen worden (het zou bijvoorbeeld een deel van de middenbouw kunnen zijn; groep vijf oriënteert zich al meer op de werkvormen van groep 6, 7, en 8). Daarnaast is er een grotere entree gecreëerd, waarbij ook ruimte zou kunnen zijn voor één of twee overlegkamers (voor korte gesprekken met ouders). En daarnaast wordt ook gedacht aan een ontvangstbalie, waarbij de administratie / conciërge geschakeld kan worden.

In het groene blokje is ruimte voor de teamkamer (die is dan ook dicht bij de kinderopvang (in verband met gemeenschappelijk gebruik), een nieuwe keuken (waar ook gekookt kan worden met kinderen; het zou ook een keukenblok kunnen zijn dat grenst aan het leerplein. In de projectgroep is aangegeven dat het speellokaal niet te veel overlast geeft voor het leerplein. Ingewikkeld is ook de lift op die plek (deze is later in het gebouw geplaatst).

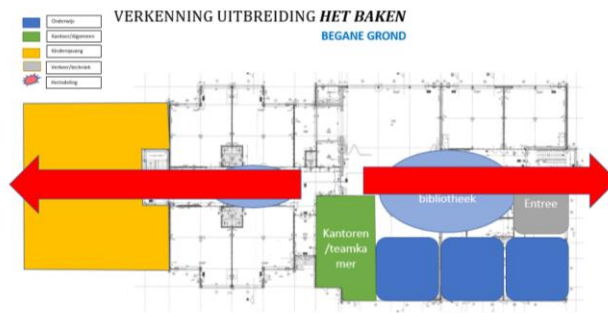
Nadeel van dit voorstel is de plaatsing van de lokalen aan de zuidgevel, die last heeft van klimaat / warmte en akoestiek (van het plein). Een andere inrichting van het plein zou ook kunnen bijdragen aan de mogelijke geluidsoverlast van de spelende kinderen.

Daarnaast is het een wens om de kamer directeur en IBer op de begane grond te houden.

Als er een voorziening voor de buurt (zoals zorg) in het gebouw zou moeten komen, dan zou deze bij voorkeur op de begane grond een plek moeten krijgen, bijvoorbeeld in het nieuwe gebouwdeel (grenzend aan de kinderopvang).

Vervoersstromen

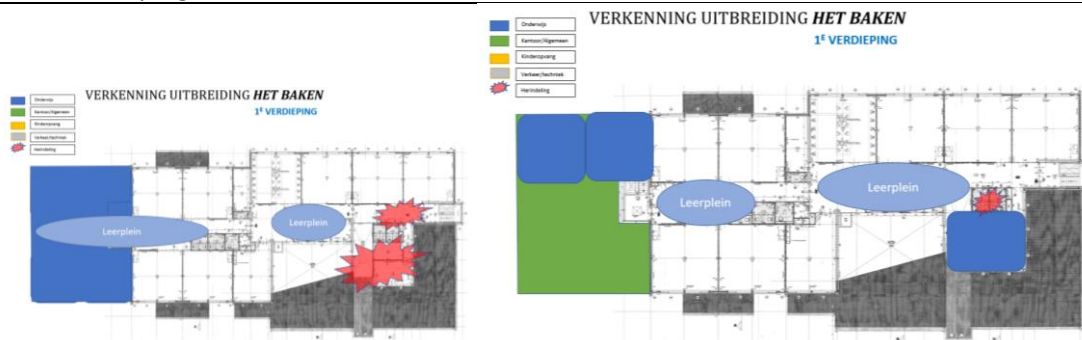
In onderstaand plaatje is ook de oriëntatie van de leerlingstromen opgenomen. De leraren van groep 1 en 2 vinden het niet fijn dat het plein voor hun lokalen ook een doorlooproute is. De uitgang aan de zuidkant zou daarmee minder gebruikt gaan worden.

Voorstel eerste verdieping

Voor de eerste verdieping zijn ook andere ideeën ontstaan.

Eerste verdieping

Op de eerste verdieping hebben we een leerplein gevisualiseerd in het toe te voegen gebouw deel (links). Met de sterren zijn inefficiënte gebouwdelen aangegeven. Het betreft rechtsonder een groep kleinere ruimten, facilitaire ruimten (ICT) verbonden met een gang. Ook de ruimte voor de lokalen is krap.

In het voorstel voor de eerste verdieping zijn twee (of drie) lokalen bedacht in het nieuwe gedeelte. Aan de noordkant, omdat dit koeler en rustiger is. Daarnaast is een optie om er een voorstel het ruimtelijk versneden deel rechtsonder (de kantoortjes) open te breken en hier een grotere ruimte van te maken. Wederom geldt hier dat een goede klimaat beheersing van groot belang is. Daarnaast kan een plein ontstaan door de toiletgroep daar te verwijderen.

Links in het nieuwe gedeelte zou wellicht ruimte kunnen ontstaan voor een leerplein, overlegruimte, wellicht ook een berging / facilitair. In ieder geval moet er ook een ruimte komen voor de ICT / server.

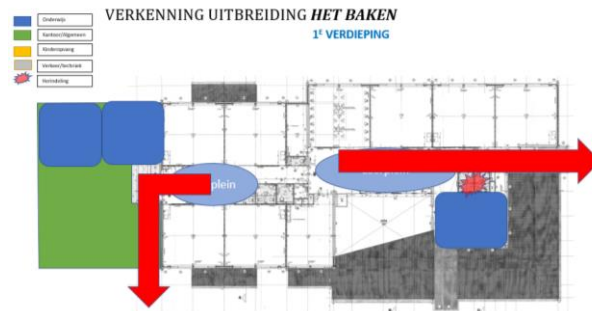
Aan de projectgroep is ook gevraagd of het een optie is om de lokalen kleiner te maken, zodat meer uitloopruijme zou ontstaan. Echter: de leraren vinden dat niet wenselijk: de lokalen worden dan te klein en daarnaast wordt ingeschat dat dit een dure constructie vraagt.

Ook aan de hand van deze voorstellen is er discussie over de vraag waar het MHB lokaal dan een plek zou kunnen krijgen. Dit lokaal werkt met experimenten en opstellingen; hoewel het een kleinere groep is (15 leerlingen), is er wel uitloop ruimte nodig.

Ook na deze kleine verkenning bleek dat het moeilijk blijkt om meer (uitloop)ruimte te creëren voor de groepen en zo een soort leerplein te laten ontstaan. De hoop is daarmee gevestigd op de architect, die met meer ruimtelijk en technisch inzicht wellicht meer mogelijk kan maken.

Vervoersstroom

Voor de eerste verdieping is gesuggereerd om een trap uitgang naar het plein op het zuiden te ontwikkelen.

De trap die nu aan de buitengevel geplaatst is, zorgt voor hoofdbreken. Een verbinding tussen de kinderopvang en de eerste verdieping ligt minder voor de hand. Het zou handiger zijn als de trap van buiten af toegang zou verschaffen aan de eerste verdieping.

In deze voorstellen is nog geen rekening gehouden met een voorziening voor de buurt, waar in de enquête naar gevraagd is. Dit komt ook omdat de school een stabiel aantal leerlingen behoudt en zelfs nog groeit: met andere woorden, alle ruimte is nodig.

Bijlage 1 - uitkomst enquête

Informatie over de respondenten

In totaal hebben **202 mensen** de enquête ingevuld. 67 % van de respondenten heeft kinderen die naar **Het Baken** gaan. Slechts 16 % heeft kinderen die naar **kinderopvang Trema** gaan. De overige groep (17%) heeft geen kinderen op Het Baken of op kinderopvang Trema. De respondenten wonen over het algemeen **dichtbij het schoolgebouw**. Meer dan de helft (58 %) woont minder dan een kilometer van het schoolgebouw en 39 % woont zelfs minder dan 500 meter van het schoolgebouw.

Vervoer van en naar school

Van de mensen met kinderen op Het Baken of kinderopvang Trema gaat de helft van de kinderen **met de fiets** naar de opvang of school. 29 % gaat **lopend** naar de opvang of school, en de overige 22 % komt met de auto.

Met de fiets is er volgens een meerderheid (81 %) **voldoende of ruim voldoende ruimte voor het halen en brengen** van de kinderen. Maar voor het halen en brengen met de auto vindt slechts de helft van de respondenten dat er voldoende of ruim voldoende ruimte is, en de rest (46 %) vindt dat er **matig of onvoldoende ruimte is voor het brengen en halen met de auto**.

Wensen voor het speelplein

De meeste respondenten hebben een voorkeur voor 'Een speelplein dat is opgedeeld in kleinere gebieden met verschillende activiteitsmogelijkheden voor verschillende kinderen'. Maar er is slechts een klein verschil met de optie 'Een speelplein met meer groene elementen, ook geschikt voor natuureducatie'. Het minst populair is 'Een groot betegeld plein, geschikt om veel te rennen (wel met een zandbak)'.

Een meerderheid van 85 % vindt dat de **kinderen** van de school **mee moeten denken** over de inrichting van het plein.

De meningen zijn verdeeld over de vraag of het speelplein van de school en de opvang **toegankelijk** moet worden voor alle kinderen van de buurt na de schooltijden: 57 % vindt dit belangrijk, maar 43 % vindt dit niet nodig.

Wensen voor het Kindcentrum

Veel respondenten (69 %) willen graag dat zorgspecialisten zoals logopedie een plek krijgen op het Kindcentrum. Men pleit voor alle **zorgprofessionals onder een dak**. Ook heeft meer dan de helft van de respondenten (58 %) behoefte aan **een ontmoetingsruimte voor de buurt op het kindcentrum**. 40 % van de respondenten vindt **fysiotherapie voor kinderen** op het Kindcentrum een goed idee. Ook een **gymzaal** wordt vaak genoemd als wens. Een klein aantal (4 %) geeft aan **geen behoefte** te hebben aan een Kindcentrum met voorzieningen.

Verder noemen respondenten de verkeersveiligheid rond de school als een punt dat zij in het Kindcentrum graag verbeterd zouden zien. Ook moet er aandacht komen voor de **inrichting van het schoolplein**: voldoende ruimte, veel groen en meer (uitdagende) speeltoestellen.

Er is ook gevraagd wat respondenten niet willen als het gaat om Kindcentrum Het Baken. Respondenten willen niet dat het Kindcentrum **een hangplek voor jongeren** wordt. Ook zijn er een aantal respondenten bezorgd over **te veel onrust en drukte** op het Kindcentrum doordat er meer mensen gebruik maken van het gebouw. Zij zijn bang dat dit zorgt voor een **onveilig gevoel** bij de kinderen.

Figuur 1: Wensen voor Kindcentrum Het Baken

Figuur 2: Wat respondenten niet willen voor Kindcentrum Het Baken

Bijlage 2 - Overzicht huidige ruimten in de school

	BEGANE GROND	Opmerkingen
1.	Lokaal Groep 1/2	
2.	Lokaal groep 2	
3.	Documentatie / spreekkamer (RT / IB)	
4.	Lokaal groep 1	
5.	Lokaal groep 1	
6.	Toiletten (voor kinderen - aangrenzend bij onderbouw)	
7.	RT ruimte met een toilet volwassenen	Staat op de gang en zou ook weg kunnen
8.	Trap naar boven (buitenkant gevel)	
9.	Lokaal groep 3	Deze lokalen met groep 3 en 4 zijn een beetje verloren (geen contact met andere middenbouw). Ruimte voor de lokalen is heel krap
10.	Lokaal groep 4	Deze lokalen met groep 3 en 4 zijn een beetje verloren (geen contact met andere middenbouw). Ruimte voor de lokalen is heel krap
11.	Speellokaal met opbergruimte	
12.	Cv ruimte	
13.	Magazijn	
14.	Centrale ontmoetingsruimte (wordt gebruikt door Bibliotheek op school) en een groep 8	
15.	Keuken - grenst aan centrale ruimte	Jammer dat je er niet met kinderen kunt koken
16.	Lift bij centrale ruimte	
17.	Kamer IB	
18.	Kamer directeur	
19.	Werkhok schoonmaak	
20.	Personeelsruimte (vernieuwd)	
21.	Spreekkamer	
22.	Magazijn	
23.	Ruimte voor conciërge	
24.	Toiletten bij middenbouw (2 kindertoiletten) + MIVA toilet	
25.	Toilet voor volwassenen	
26.	Ingang onderbouw (totaal 4 ingangen)	
27.	Ingang voorkant plein (totaal 4 ingangen)	
28.	Opslag spelmateriaal met deur naar buiten	
29.	Ingang bij personeel (totaal 4 ingangen)	
30.	Trap naar boven (binnen de gevel) / tevens ingang van groep 3 / 4 (totaal 4 ingangen)	
	EERSTE VERDIEPING	
31.	lokaal groep 7	
32.	lokaal groep 5	
33.	Kopieerruimte / magazijn	
34.	Overlegkamer / RT	Staat ook op de gang
35.	Trap naar beneden (buitenkant gevel)	
36.	Lokaal groep 6	
37.	Lokaal groep 5	
38.	Handvaardigheid lokaal / nu in gebruik groep 8	
39.	Wc's voor kinderen (2 voor kinderen en één MIVA)	

40.	Lokaal groep 8	
41.	Lokaal groep 7/8	
42.	Lokaal groep 6	
43.	Lokaal groep 4	
44.	Trap naar beneden (binnen de gevel)	
45.	Twee wc's	
46.	Computer / opslag ruimte	
47.	Kantoor / ambulant begeleider	
48.	spreekkamer	
49.	Opengebroken kamer die nu leerplein is	
50.	Lift van beneden	
EXTRA RUIMTE GEBRUIK		
51.	Extra: lokaal groep 3 (dat zit nu bij de kinderopvang)	
52.	Extra: lokaal hoog en meer begaafden (dat zit nu in de kerk)	HMB lokaal graag in de school
53.	Extra: de werkplaats (werken met je handen) een dagdeel per week	

Bijlage 3 uitwerking bijeenkomst 14 oktober

In een gezamenlijke sessie van kinderopvang Trema en basisschool Het Baken hebben 24 medewerkers meegedacht over hun werk en de ruimten die daar bij zouden passen.

De werkvormen waren als volgt:

- Eerst is gevraagd hoe een 'superdag' er voor de medewerker uit zou zien: wat gebeurt er dan met de kinderen en met henzelf? Dit doen we om het beeld van een goed verlopende dag op te roepen. Maar ook om dicht bij de primaire motivatie en drive te komen van de leraar of PMer. (inspiratie)
- Een tweede vraag was: 'hoe ziet goed onderwijs / of opvang er uit? Dit konden de deelnemers met LEGO uitbeelden en aan elkaar uitleggen. Het verhaal dat zij aan elkaar vertelden was belangrijk. (beeld)
- Als derde is gevraagd wat goed onderwijs en opvang dan betekent voor gebruik van ruimten: wat doe je met centrale instructie en differentiatie? Daarbij is benadrukt om niet te denken in belemmeringen van bestaande muren. (dag)
- Als vierde is met behulp van invulbladen gevraagd naar een aantal specifieke functies in het gebouw, zoals de ingang, een keuken, een atelier etc.
- Er waren vijf groepen: opvang, opvang en onderbouw, middenbouw en twee groepen bovenbouw

Kinderopvang

Inspiratie Goede werkruimte met vier slaapkamers Goede pauzeruimte / gespreksruimte	Dag Peuters Start inloop met ouders: overdracht Gezamenlijk kring moment Gezamenlijk tafelmoment Vrij spel / activiteit/ buiten spelen soms gesplitst, gezamenlijk eetmoment gedeelte gaat slapen, gedeelte blijft wakker gezamenlijk eetmoment vrij spel / activiteit / buiten spelen, soms gesplitst vanaf 17.00 uur ophalen – overdracht mogelijkheid open deuren beleid kleuters
Beeld Goede werkruimte • Baby→ twee slaapkamers, badje • Peuter: twee slaapkamers , lage wc'tjes gedeeld • Voorschool Centrale hal / ontvangstruimte Voldoende partkeergelegenheid dicht bij deur Mogelijkheid om ruimte te delen Goede pauze / gespreksruimte Kinderdagverblijf: eigen buitenruimte	Babygroep Veel kinderen hebben een eigen ritme Vaste tafelmomenten 9.30/11.30/15.00 uur Jonge baby's volgen hun eigen ritme wat ook steeds kan afwijken Richting peuterleeftijd meer geroepsgericht mogelijkheid open deuren beleid peuters

Kinderopvang / onderbouw

Inspiratie Fijne ruimte en hoeken Mooie materialen en thema's Goed team + extra handen	Dag Tijdens speel-werkles kunnen we differentiëren en groepsoverstijgend werken tussen peuters en kleuters
--	--

Kleine groepen	Evt met klassen assistent
Mooi uitdagend plein	
Beeld	
- Grote ruimte - Wc in lokaal of vlakbij - Evt schuifwand naar hoeken op de gang → overzicht! Ruimtes delen met andere groepen - Veel licht + ramen + ventilatie - Leer – speelplein op de gang (praktisch ingedeeld en overzicht) - Bergruimte binnen en buiten - Uitdagend plein en groen	

Middenbouw

Inspiratie	Dag
- Contact met collega's - Open ruimtes - Dat verwachtingen uitkomen	- Opvang voor school: binnen/ buiten, thuissituatie - Stamgroepen, vaste plek - Verschillende plekken voor diverse activiteiten - Ochtend: basisvakken - Middag: projectmatig werken icm BSO - Keuzevrijheid - Gymzaal - Keuken voor praktijkonderwijs - Atelier; expositieruimte
Beeld	
- Licht - Ruimte om ontwikkeling en groei - Ruimte voor beweging - Bijzondere plekken voor rust, ontdekken, samenwerken en optredens - Gericht op de toekomst - Veel natuur en groen	

Bovenbouw

Inspiratie	Dag
- Je ziet dat kinderen echt genieten - Fijne, constructieve sfeersamenwerking verloopt goed 'kwartjes vielen' Geleerd, ontdekt, gedaan! - Verbinding met collega's leerlingen en ouders: in geschikte ruimten	- Werkplekken voor tweetallen / groepjes (waar zicht op is)! (voor de hoofdvakken) - Oefenruimte / presentatieruimte (zaakvakken, crea / drama) - Middag BSO (hoe om te gaan met groei (spitsen groep 8- en 8+groep) - Zicht op het binnen en buiten spelen (klimmen, rennen, groen in de tuin) - Grote tafels en een natte hoek (keuken) "hoeken: creatief (timmeren)/ bouwen / kasten (voor spellen) - Boekstart? Chill / hangplek / banken
Beeld	
- Open gebouw: verbinding, welkom voelen - Stilteplek, flexplekken, ruimte om te bewegen - Licht binnenlaten ↔buiten en binnen verbinden - Uitdagende buitenruimte; groen, ontdekken - Ronde organische vormen (hoge tafels, staand werken, opstellingen flexibel, home trainers)	

Bovenbouw

Inspiratie	Dag
- Contact met collega's - Goede sfeer, ontspanning, humor - Motivatatie	- Groepsdoorbrekend met de hoofdvakken - Instructies aanbieden binnen niveaugroepen; leerlingen onderling uitwisselen

- Echt contact met de kinderen

Beeld

- Bouwen vanuit een relatie / liefde
- In beweging brengen naar een hoger doel, in kleine stapjes
- Vertrouwen en veiligheid als basis

- Toezicht houden op al je leerlingen tijdens het zelfstandig werken
- Leerpleinen / werkpleinen per bouw: zicht vanuit eigen lokaal

Functionele wensen

HOE KOMEN WE BINNEN?			
1.	Ingang	- Welke groepen kunnen samen door 1 deur? - Is er een duidelijke entree en hoofdontsluiting - Wat is de relatie met de neven-ontsluiting?	Aparte groepen voor: Peuters, 0-4 jaar, 1-3 jaar en 4-8 jaar Een duidelijke hoofdingang Geen relatie met de neven-ontsluiting Eigen ingang voor Trema Toegankelijkheid van binnenuit (onderwijs – opvang)
2.	Ontvangst	Is er een ontvangstbalie?	Ja Nee, gemeenschappelijke / centrale hal
3.	De jassen	- Garderobes en/of lockers - Waar laten kinderen hun jas? - Wil je meer kastjes?	Zoals bij het Kompas – kapstokken met verrijdbare bakken er onder Geen kastjes maar bakken Kapstokken per groep + kast voor mandjes voor spullen Kastjes per groep
4.	Ouders	- Welke rol spelen ouders in de school? - Welke vorm hebben oudercontacten?	De ouders komen mee naar binnen bij de jongste kinderen Kinderen worden binnengebracht en gaan per kind een overdracht aan PMer Oudercontacten: geplande gesprekken via Parro 10 minutengesprekken / oudergesprekken
HOE DENKEN WE OVER INHOUDELIJKE RUIMTEN?			
5.	Lesruimten	- Welke vorm heeft een standaard lesruimte? - Hoe ziet de scheiding lokaal en gang eruit? - Met welke ruimte heeft een lokaal een directe relatie? - Welke faciliteiten moet een les- of instructieruimte bieden? (als het afwijkt voor de opvang / onder/midden / bovenbouw, mag je dat ook aangeven)	- Simpel recht toe rechtaan / rechthoek - Babygroep niet te open - Wc, keuken, bouwgroep - peuterproof - Scheiding: glas en schuifwanden - Open leerplein, stilte werkplek - Digiboard, kleine instructie plekken, griotere werkplekken
6.	Creatieve /spel en andere ruimten	Wat zijn de voorkeuren voor - Speellokaal - Bibliotheek - Atelier cultuur, handvaardigheid of LAB (W&T)	Speellokaal: Multifunctioneel, zoals hij nu is Een vaste ruimte, met veel materiaal, functioneel meubilair
7.	IKC ruimten	- Welke ruimten kunnen we multifunctioneel gebruiken? - Wat zijn echte IKC ruimten? - voor welke activiteiten?	Gespreksruimten

RUIMTEN VOOR PERSONEEL			
8.	Personeel	Is er één personeelsruimte en waar? Hoe is een 'relaxruimte' en overleggen te combineren? Voor opvang en onderwijs samen? • Personeelsruimte • Overlegruimte	De ruimte voor personeel: de huidige is te klein voor al het personeel (inclusief Tremas) Overleg kan in een lokaal Het is prima om het samen te doen , wel graag een centrale plek in het gebouw Overlegruimte kan gedeeld worden (op basis van het rooster) Meerdere spreekkamers gewenst
9.	Les voorbereiden	Is de personeelsruimte ook een ruimte om samen met een collega af te stemmen, voor te bereiden, te werken? Of is een lokaal daarvoor het beste?	Lokaal voor voorbereiden en werken Kan beide
10.	Koffie	Komen er meerdere koffie punten, of is de personeelsruimte de centrale plek?	Als het gebouw echt veel groter wordt is een koffie punt beneden én boven geen overbodige luxe vinden we niet belangrijk
11.	Directie, IB, administratie	Hoe kunnen kantoorachtige ruimten voor gecombineerd gebruik ingericht worden?	Het moet wel werkbaar blijven, er is nu te weinig ruimte (geen werkplek voor kinderen) Flexplekken met afgesloten kasten
FUNCTIONELE RUIMTEN			
12.	Opslag	Opslag: • Berging facilitaire zaken • Berging buitenmateriaal: onderwijs en opvang Hoe kan de hoeveelheid opslag beperkt worden?	Berging aan de school bouwen (of in de kelder) (want: schoolplein sparen) Delen wat gedeeld kan worden

13.	Nat en droog	Wat is de rol van een keuken in het IKC (of: bij het onderwijs en bij de opvang) • Keuken • Relatie met de pantry's • Toiletten (leerling, Miva en personeel) • Wasruimte • Kolfruimte	Er is een personeelstoilet op de beneden verdieping te weinig • Koelkast voor de lunch • Voorraad lunch • Fruit • 'luiers'
SPECIFIEKE THEMA'S			
14.	Ontmoeten	Wat is de visie op ontmoeting? Zijn er bijeenkomsten met grotere groepen? Vieringen? Is er behoefte aan een aula? Is er behoefte aan een tribunetrap? Wat zou dat voor gevolgen hebben voor de ruimte?	Ouders → viermomenten Voor ongeveer 65 mensen is groot genoeg Afscheid van groep 8 Gevolgen: mag geen afbreuk doen aan de werk / leerruimte
15.	Passend onderwijs en inclusie	Welke visie is er op passend onderwijs / inclusie? Is er een zorgbreedte profiel? Wat zou dat voor gevolgen hebben voor de ruimte? Mogelijk: • RT ruimte in de buurt van het lokaal? • Een aparte ruimte voor de plusklas? • Overlegruimte voor gesprek met ouders (zijn extra overlegruimtes nodig?) • Time out / snoezel ruimte	Kinderen die meer ondersteuning behoeven, daar zou een aparte apart leerplein / werkplaats voor moeten zijn (aparte ruimte) Er zijn te weinig overlegruimten
16.	Het jonge kind	Is er behoefte aan een speellokaal? • Hoe groot zou het moeten zijn? • Is het ook bedoeld voor andere functies (bijeenkomsten) Kan het gecombineerd worden met de hal (voor speciale vieringen)?	Voldoet prima zoals het nu is (denken wij) Of: uitbreiden zodat het een gymzaal voor groep 3-8 wordt
17.	Koken	Is er behoefte aan een keuken voor de school? • Een keuken alleen voor personeel • Een keuken waar je ook kunt koken met kinderen? • Wat zou een goede locatie (plek) zijn?	De ruimte voldoet, mogelijkheid voor bakken en koken met de BSO, met apparaten
18.	Tekorten personeel	Zou je in de groepen ook rekening moeten houden met een mogelijk tekort aan personeel? Schuifwanden / deuren?	

19.	Duurzaamheid	Zijn er speciale wensen op het gebied van duurzaamheid? Wil je je daar met het gebouw in onderscheiden?	Waterpomp moet wel werken, klimaat beheersing is slecht
20.	Buiten	• Welke rollen / functies heeft de buitenruimte ? • Krijgt de buitenruimte een functie in het lesprogramma? • Welke opvatting hebben we over: fietsenstallen, parkeren, halen en brengen, berguimte speelmateriaal?	Overdekte fietsenstalling is gewenst Uitbreiding fietsenstalling, achter de school, zodat er meer pleinruimte is

Colofon

Titel	Programma van wensen kindcentrum Het Baken (geactualiseerde versie)
Auteur	Frank Studulski
Versie	
Datum	6-11-2021
Project	Programma van wensen kindcentrum Het Baken (geactualiseerde versie) ([Projectnummer])

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht (NL)
T+31(0)30 23 26 200
www.sardes.nl

© Sardes 2021

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

Sardes

Postbus 2357

3500 GJ Utrecht

Lange Viestraat 371

3511 BK Utrecht

☎ (030) 232 62 00

@ secretariaat@sardes.nl

🌐 www.sardes.nl

🐦 @SardesUtrecht

📘 facebook.com/sardesBV

